

צעדים קטנים לחיים גדולים

יוסף איסטחרוב, לימור אילוז, דנה עוז, ד"ר הונידה דראושה, ד"ר ריזאן סח'ניני | מכבי צפון

רקע

בשנים האחרונות אנו עדים למגמת עלייה במספר המטופלים האקוטיים הנזקקים לתהליך השיקום לאחר האשפוז. כמות מוגבלת של מיטות שיקום וזמני המתנה ארוכים גורמים לעיכוב בתהליך השיקום, חשיפת המטופלים לזיהומים, עומס במחלקות ועלייה בהוצאה הכלכלית של הארגון.

לאחר בחינה מעמיקה של אפשרויות השיקום הקיימות הוחלט על הקמת מערך שיקום בית במטרה להעניק למטופלים שירות מקצועי וזמין, בנוסף לזה לשיקום בסביבה הטבעית של המטופל בתוך ביתו יש יתרון על שיקום מוסדי.

מטרות

- בניית מסגרת שיקום מותאמת אישית למטופל
- שמירה על רצף טיפול במעבר מאשפוז אקוטי לשיקום
- צמצום פערים בתחום השיקום בפריפריה
- היערכות לשעת חירום- תשתית מקצועית, זמינה ויציבה לשיקום בקהילה במצבי חירום
- התייעלות כלכלית

שיטות

- הקמת תפקיד פיזיותרפיסט קט"ב (קשר ובקרה) בבי"ח מתוך הבנה שמקצוע פיזיותרפיה הינו דומיננטי בתהליך השיקום ולכן ליעוץ הפיזיותרפיסט ישנה חשיבות רבה בתהליך קבלת ההחלטות על אופי המסלול השיקומי.
- הקמת מערך מטופלים בפריסה מחוזית רחבה וזמינה גם למקרי חירום בהם יש צורך במיטות פנויות בבית חולים והסטה גדולה יותר לשיקום בבית.
- שיתוף פעולה קהילה-בי"ח, בניית והטמעת תהליכי עבודה בין הצוותים המקצועיים לשמירת רצף טיפול.
- בניית תכנית שיקום מותאמת אישית למטופל בשיתוף המקצועות הרלוונטיים.

תוצאות

- מאז התחלת הפרויקט- גידול משמעותי במספר מטופלים בשיקום בית.
- תשתית לאיתור וקליטת מטופלים מורכבים לשיקום בקהילה (שיקום נורולוגי)
- בשנים 2021-2023 עלייה בכמות הביקורים בבית ב- 12%.
- סקר שביעות רצון שבוצע ל- 86 מטופלים, ציון ממוצע 89 מתוך 100.

מסקנות והמלצות

- פיזיותרפיסט בקרה וקשר בבתי החולים כממליץ על מסגרת שיקומית מתאימה, רתימת המטופל ובני משפחתו לתהליך חיבור מהיר ורציף להמשך טיפול בקהילה
- שינוי תפיסה של עולם הרפואה ליכולות השיקום בקהילה וגדילה במספר ההפניות לשיקום בית מתוך מחלקות אורתופדיות ונורולוגיות. שיקום באשפוז אינו מהווה ברירת מחדל.
- הקמת מוקד שיקומי מחוזי וראייה הוליסטית לצרכי המטופל מעבר להיבט התפקודי, רצף טיפולי, תעסוקתי, סוציאלי השתלבות ושמירת שגרת חיים איכותית.

איתור המטופלים המתאימים לשיקום בית ע"י פיזיו' ואחיות קשר ובקרה

תיאום ציפיות ורתימת המטופל ובני משפחתו לשיקום בבית

העברת המקרה ליחידת רצף הטיפול להמשך טיפול ע"י צוותים המקצועיים בקהילה. בנייה וביצוע תהליך השיקום ע"י צוות רב מקצועי

ניהול וליווי המקרים בקהילה ע"י מנהל שיקום ומזכירה.

• בפרוץ המלחמה התחזק הצורך בפיתוח השיקום בקהילה כקרקע פורייה להיערכות למצבי חירום.

• פיתוח כלים דיגיטליים לאפיון והגדרת המטופלים ושילוב טכנולוגיות רפואיות ככלי עזר לשיקום וירטואלי/מרחוק.